

daných domněle do zástavy společnosti F. Ustanovení § 127 odst. (2) poslední věta nového konk. řádu, podle něhož jest rozhodnutí rekursního soudu konečné, platí i o rozhodnutí rekursního soudu o návrhu na povolení přiměřené zálohy. Ustanovení to bylo převzato doslovně z § 125 odstavec (2) předchozího konkursního řádu, k němuž praví pamětní spis, že dvě stolice v otázce ú t r a t stačí a že vyšší stolice nebudou vždy s to při posuzování správy podstaty spravedlivěji rozhodnouti než stolice nižší. Tím byla zřejmě vyslovena zásada, že veškeré otázky, týkající se nároků správce konkursní podstaty (§ 80 konk. ř.) a související s nimi i co do důvodu i co do výše, jsou z přezkumu nejvyššího soudu v konkursním řízení vyloučeny. Rozhodnutí o povolení zálohy na nároky správce závisí rovněž na otázce, zda a v jaké výši budou asi ustanoveny nároky správcovy, poněvadž lze povolit jen p ř i m ě ř e n o u zálohu a měřítkem přiměřenosti je pravděpodobná výše správcových nároků. Musí se proto i soud povolující zálohu zabývatí předběžně touto otázkou a srovnávati, jak velká záloha by byla přiměřená správě podstaty a tím vzniklým nárokům správce. Třebaže tedy ustanovení § 127 odstavec (2) poslední věta k. ř. jest výjimečné, vztahuje se i na rozhodnutí o záloze. Nárok správce vzniká teprve usnesením podle § 127 odstavec (2) k. ř. a není proto ryze soukromoprávním nárokem, nýbrž procesuálním nárokem na způsob nároku na náhradu útrat sporu podle § 41 c. ř. s. a nemá proto správce před vydáním onoho usnesení nárok na plnění peněžní, nýbrž musí svůj úřad vykonávati bez honoráře a poskytovatí sám potřebné zálohy. Pamětní spis sám nazývá nároky správcovy útratami a § 49 čís. 1 konk. ř. řadí nároky správce rovněž mezi útraty konkursního řízení a správy konkursní podstaty. Mínil proto zákonodárce obmeziti rozhodnutí o veškerých otázkách, týkajících se nároků správce, tudíž i zálohy na správcovy nároky právě tak na dvě stolice, jako rozhodnutí o útratách sporu (§ 528 c. ř. s.). Jest proto dovolací rekurs nepřipustný a bylo jej podle § 526 druhý odstavec c. ř. s. a § 188 k. ř. odmítnouti.

Čís. 12911.

Ochrana nájemců.

Nároku na opětný pronájem bytu podle § 1 (3) zák. o ochr. náj. lze se vzdáti i mlčky. Takové vzdání se jest spatřovati v nečinnosti oprávněného po tak dlouhou dobu, že podle požadavku poctivosti právního styku a klidného soužití občanů dřívější pronajímatel musí býti ubezpečen ve víře, že dřívější nájemce již nečiní nárok na znovupronájem bytu.

(Rozh. ze dne 13. října 1933, Rv II 747/33.)

Žalovaným byla roku 1929 povolena proti žalobci výpověď z bytu, jelikož žalovaní potřebovali byt nutně pro sebe. Na základě této výpovědi byl žalobce roku 1930 donucen vystěhovati se z bytu. Žalovaní pak dům prodali a do bytu uvolněného žalobcem se nenastěhovali.

Roku 1933 domáhal se žalobce žalobou, o niž tu jde, na žalovaných znovupronajetí bytu. Procesní soud první stolice žalobu zamítl, maje za to, že zažalované plnění jest pro žalované nemožným, ježto žalovaní dům prodali, jakož i proto, že se žalobce vzdal nároku na opětný pronájem bytu. Odvolací soud napadený rozsudek potvrdil, schváliv právní názor prvního soudu, že se žalobce vzdal nároku na opětný pronájem bytu.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

V podstatě jde jen o to, zda je správným závěr odvolacího soudu, že se žalobce mlčky vzdal nároku na opětný pronájem bytu. K úsudku o vzdání se dospěly oba nižší soudy na základě vlastního přednesu žalobce při ústním jednání dne 30. května 1933, že se o byt proto neucházel, že asi rok byl toho domnění, že se do něho nastěhovali žalovaní, a když se dověděl, že se tak nestalo, nedomáhal se již bytu proto, že myslel, že prodejem domu byla zrušena nájemní smlouva, a že nový majitel domu nebyl povinen ho znovu převzít za dřívějších podmínek, zejména pod ochranou nájemníků. Mylný je názor dovolatele, že na základě tohoto přednesu nemohl soud bez provedení nabídnutých důkazů dojít k úsudku, že se žalobce vzdal nároku na znovupronájem dřívějšího bytu, neboť přehlíží, že soudy musí přihlížeti k výsledkům veškerého jednání, tedy i k rozhodným skutečnostem, jež přednesl žalobce, a jež musí proti sobě dáti platiti, i když jsou mu na újmu. Je proto dovolací důvod rozporu se spisy (§ 503 čís. 3 c. ř. s.) lichý. Dovolatel odkazuje k rozhodnutí čís. 9782 sb. n. s. a dovozuje, že podle zásady poctivosti v právních stycích (§ 914 obč. zák.) byli žalovaní povinni ohlásiti mu, že se do uprázdněného bytu nenastěhovali, a teprve, kdyby byl i na takové ohlášení mlčel, že by bylo lze mluvití o vzdání se nároku mlčky. Než ono rozhodnutí se na souzený případ nehodí, neboť tento je mimo jiné odlišný zejména tím, že uplynula téměř 3 léta, než se žalobce nárok na znovupronájem bytu jal uplatňovati. Je bez významu, že žalovaní žalobci neohlásili, že se do bytu nenastěhovali, když se žalobce o tom podle vlastního přednesu asi po roce dověděl a když se dověděl také o prodeji domu, z čehož musil seznati, že mu žalovaní nechtěli byt znovu pronajmouti. V zákoně není ovšem uvedena doba, do které může vypovězený nájemník nárok na znovupronajmutí bytu proti dřívějšímu pronajímateli uplatniti. Z doslovu zákona (§ 1 (3) zák. o ochr. náj. čís. 44/1928) a ze srovnání s jinými ustanoveními zákona (na př. § 20/2) vyplývá, že vyžaduje poctivost právního styku a klidné soužití občanů, by nájemce nárok na znovupronajmutí bytu podle § 1 (3) uplatnil do doby tak přiměřené, by pronajímatel nebyl v oprávněné pochybnosti o tom, zda nájemce nárok ještě uplatniti chce, či zda se ho již vzdal. Pouhé mlčení není ovšem o sobě za pravidelných poměrů ani souhlasem ani vzdáním se práva, ale nabývá tohoto významu tam, kde provázející okolnosti nedopouštějí důvodně pochybovati o tom, že by strana nemlčela, kdyby

nesouhlasila nebo práva se nevzdávala, kde tedy mlčení nelze vykládati jinak, než jako souhlas nebo zřeknutí se. I při mlčení jako známce projevu vůle v určitém směru jest hleděti k tomu, co žádá poctivý právní styk mezi stranami (§§ 863 a 914 obč. zák.). Žalovaní musili býti tříletou nečinností žalobcovou ubezpečeni ve víře, že již nečiní nárok na znovupronájem bytu. S právním omylem žalobcovým nemohli počítati, an jim z okolností nebyl zřejmý. Právem dospěly tudíž nižší soudy, hledíce ke všem okolnostem případu a k nápadně dlouhé nečinnosti žalobce, k závěru, že tím dal mlčky najevo, že již nemá zájmu na bytu, jehož opětného pronájmu se nyní domáhá (§ 863 obč. zák.). Ustanovení § 7 (2) zákona o ochraně nájemníků nebrání, by se nájemce pro určitý již nastavší případ nevzdal výhod ustanovení zákona, zejména tedy i práva na opětný pronájem bytu podle § 1 (3) zák. o ochr. náj.

Čís. 12912.

Procesní plná moc pro spor o rozvod manželství a o jeho rozluky opravňuje právního zástupce domáhati se rozluky manželství jeho klienta i návrhem na povolení rozluky v nesporném řízení.

Opravného prostředku lze se vzdáti smlouvou i před vydáním soudního rozhodnutí.

Vzdání se opravného prostředku proti usnesení povolujícímu rozluky manželství, k němuž došlo na základě předchozího ujednání stran (jich zmocněnců) po prohlášení rozvodového rozsudku a jímž se vzdaly proti němu opravných prostředků a zároveň se dohodly, že podají souhlasnou žádost o rozluky manželství a že se vzdají opravných prostředků proti usnesení povolujícímu rozluky, jest závazné a účinné, třebaže se stalo před prohlášením soudního usnesení o povolení rozluky.

(Rozh. ze dne 14. října 1933, R I 271/33.)

Manželství Miloslava Č-a s Josefou Č-ovou bylo rozvedeno od stolu a lože rozsudkem ze dne 14. září 1932 z viny obou stran. Soud první stolice prohlásil usnesením ze dne 5. listopadu 1932 manželství za rozloučené z viny obou manželů. Rekursní soud k rekursu Miloslava Č-a zamítl návrh na rozluky manželství.

Nejvyšší soud změnil napadené usnesení v ten rozum, že se rekurs Miloslava Č-a proti usnesení prvního soudu ze dne 5. listopadu 1932 odmítá.

Důvody:

Rekurentce jest přisvědčiti, že rekurs Miloslava Č-a proti usnesení krajského soudu ze dne 5. listopadu 1932 byl nepřípustný. Návrh na rozluky manželství podali zmocněnci obou manželů, i tehdejší zmocněnec Miloslava Č-a Dr. Karel K.; při roku dne 24. září 1932 prohlásili zmocněnci obou manželů do soudního protokolu (§ 208 c. ř. s.), že se zřikají stížnosti na usnesení, bude-li rozluky povolena. Za zmocněnce